

Somogyi polgármester és Fenyő mérnök az egyetemi kisajátításokról.

A *Délmagyarországi* több cikkben közölte azoknak a háztulajdonosoknak a panaszát, akiknek a háza az egyetem számára kijelölt Palánkban van. Ezekre az ingatlanokra a város kisajátítási jogot kapott a kormánytól és a panaszok szerint most elzárkózik az érdekeltek százpercentes kártalanítása elől, mert nevelés-gesen kicsire becslte a kisajátítandó házak értékét.

Kérdést intéztünk ebben az ügyben *Somogyi Szilveszter* polgármesterhez, aki a következőket mondotta érdeklődésünkre:

— Teljesen alaptalannak tartom az érdekeltek panaszát, mert a város nem kényszerít senkit sem arra, hogy az általunk megállapított becsérték ellenében, a kisajátítási eljárás mellőzésével adja át a házat vagy a telkét. Mindenkinek joga van a bíróságra bízni a kisajátítandó ingatlan értékének megállapítását és a város, ha a békés megegyezés nem sikerül, akkor megfizeti majd azt, amit a bírói ítélet megállapít. Mi megtehettünk azt is, hogy ridegen ragaszkodunk a kormánytól kapott jogunkhoz és nem kellene még csak kísérletet sem tennünk a békés megegyezésre. Ha tesszük, ennek kizárólag az az oka, hogy méltányosak vagyunk az érdekelte háztulajdonosok iránt, mert abban az esetben, ha bírói utra terelődnek a kisajátítási ügyek, a háztulajdonosok esetleg csak évek múlva jutnak járandóságukhoz, hiszen a bírói eljárás nagyon sokáig elhúzódhatik. Ellenben, ha békésen egyezünk ki, a háztulajdonosok azonnal megkapják járandóságukat és így rögtön vásárolhatnak maguknak másik házat. Azon pedig nem lehet csodálkozni, hogy az érdekelte háztulajdonosok házuk értékénél lényegesen többet kívánnak a városától, azonban mi azért vagyunk itt, hogy a város érdekeit megvédelmezzük, mert hiszen a köz vagyona nem arravaló, hogy valakinek földsíntes vityillója helyett emeletes palotát vegyünk. Méltányosak leszünk a Palánk lakóival szemben, mert ha lehet, valamennyinek adunk más ik megfelelő lakást, pedig erre sem vagyunk kötelesek. Gondoskodunk a kisajátítandó ipartelepek elhelyezéséről is, de ez nagy nehézségbe ütközik, mert sokan válogatnak.

Fenyő Lajos műszaki tanácsos, aki a tanács felhatalmazása alapján ezeket a kisajátítási ügyeket intézi, érdeklődésünkre a következőket mondotta:

— Az a vád, hogy a mérnöki hivatal minden komoly becslés nélkül állapította meg a kisajátítandó területen levő ingatlanok értékét és hogy ezekhez, az állítások szerint irreális értékekhez képest ragaszkodna a város, teljesen légből kapott. A mostani becslés alapja az a becslés, amelyet még 1908-ban végzett a hatóság. Tóth Mihály, a város akkori főmérnöke becsülte meg szigorúan a mérnöki becslés szabályainak és egységeinek alkalmazásával, sőt nagyon sok esetben nagyobb egységekkel a Palánk ingatlanait. Ez a becslési munka 1913-ban fejeződött be. Akkor ugyanis az volt a terv, hogy a fogadalmi templom felépítése után végrehozzák a város a Palánkban a királyi biztosság városrendezési tervét, még pedig úgy, hogy kisajátítsa az összes telkeket és a királyi biztosság terve szerint parcellázza a Palánkot, az új, szabályos telkeket ismét magánosoknak adja el. Erre a módszerre azért lett volna szükség, mert a telektulajdonosok egymás között sohasem egyeztek volna meg és így megghiúsult volna ennek a városrésznek a rendezése.

— Tóth Mihály becsléseinek alkalmazására azonban a háború miatti, — amely a fogadalmi templom építését is félbeszakította — nem kerülhetett a sor. A mérnöki hivatal most nem tett mást, mint azt, hogy ezeket az 1908—1913-ból származó becsértékeket átszámította az ingatlanok mai értékére úgy, hogy

az aranykoronás becsértéket haterzerrel szorozta meg,

mert ma az ingatlanok forgalmi értéke a háború előtti érték haterzerszeresének felel meg. Új becslést csak ott végzett a mérnöki hivatal, ahol a háború előtti becslés óta valami változás történt, új épületek készültek, vagy lebontottak valami épületeket, átalakítottak, kerítést építettek. Az új becslést azonban kizárólag a változásokra tartottuk csak meg.

— Alaptalan az a vád, hogy a város ridegen ragaszkodnék ezekhez a becsértékekhez. Nem ragaszkodunk hozzá, néhány százalékkal többet is ad indokolt esetben a város, de a becsérték sokszorosát természetesen nem adja meg. Jellemzőképpen csak a Bohus-féle esetet mondom el, amelyről a *Délmagyarországi* legutóbb írt. Bohus Elemérnek a plébánia palota mögött van a háza. A telek ötvenkét négyszögletes, ebből 151 négyszögméter a beépített terület. A háború előtti becslés szerint, mivel már akkor sem volt az az épület, 11.781 koronát ért. Ezt megszoroztuk most haterzerrel és így kaptuk meg a hetvenmillió koronás becsértéket. Bohus Elemér ezzel szemben négyszázmillió koronát kért a házáért. Ilyen alapon tárgyalni sem lehetett, mert négyszázmillióért

teljesen modern, négyszobás magánházat lehet ma építeni. Igaz, hogy Bohus Elemér beadványt intézett a városhoz és azt kérte, hogy házáért a plébánia-palota mellett megfelelő nagyságu telekkel kártalanítsuk. Ezt a kérelmet azonban két okból nem teljesítheti a város.

— Az első és a legfontosabb ok az, hogy a Bohus által kért telek egyetemi telek, az egyetem gyógyszerintézele számára jelölték ki. A másik ok pedig az, hogy Bohus Elemér semmivel sem garantálta azt, hogy csakugyan fel tud építeni erre a telekre olyan házat, amilyent a város kíván, illetve amilyen a Templom téren megfelelő. Ezért nem tárgyalhatuk komolyan ezt a beadványt.

Elmondotta még Fenyő Lajos, hogy egyetlen esetben sem fozszirozza a város a tárgyalásokat. Csak azzal tárgyalnak, aki alkalmat ad a tárgyalásra. Különben megvárják a bíróság döntését.

Persian Ádámot kedden kihallgatták a rendőrségen.

Nem Pallavicini és Friedrich fizették konstantinápolyi utazását, hanem lapja fedezte a költségeit.

(*Budapesti tudósítónk telefonjelentése.*) Politikai körökben nagy felzúdulást keltett *Mészáros* Gyulának keddi nyilatkozata, amelyet a Konstantinápolyból visszatért *Persian* Ádám ügyben küldött be a lapokhoz. Jobboldali körökben úgy állították be a dolgot, hogy *Persian* a legitimistáktól kapott utiköltséget Konstantinápolyba, hogy ott a frankügyben hamis vallomásra bírja *Mészáros*ot.

Persian Ádám kedd délután megjelent a főkapitányságon, ahol nem mint gyanúsítottat hall-

gatták ki, hanem utlevélt vizsgálták felül. *Persian* ezután önmaga kérte, hogy hallgassák ki a *Mészáros*-nyilatkozat ügyében is. Kijelentette, hogy utazásának költségeit nem *Pallavicin*itől és *Friedrich*től kapta, hanem azt lapja fedezte, ahol interjúkat hozott *Mészáros*tól.

Ez ügyben kedden este nyilatkozott dr. Auer Pál, a francia Nemzeti Bank képviselője is, aki kijelentette, hogy semmiféle megbízást nem adott a francia Nemzeti Bank *Persian*nak.

A közigazgatási bizottság üdvözli Bethlen Istvánt.

Kilencvenhárom új soffőr jelentkezett májusban.

A közigazgatási bizottság kedden délután négy órakor tartotta júniusi ülését dr. Aigner Károly főispán elnökeivel. Az ülést pontosan négy órakor nyitotta meg a főispán, amikor a bizottság tagjai közül még csak a tisztviselők, az állami és a városi hivatalok vezetői voltak jelen: Dr. *Somogyi* Szilveszter polgármester, dr. *Tóth* Béla főjegyző, *Betika* Sándor rendőrfőtanácsos, *Horváth* Miklós ügyészségi alelnök, *Gálffy* helyettes tanfelügyelő, *Oravecz* Viktor műszaki főtanácsos, az államépítészeti hivatal vezetője, dr. *Weiss* István pénzügyigazgatóhelyettes és a tisztii főorvos.

Az ülés megnyitása után az elnöklő főispán elítélő szavakkal emlékezett meg arról a merényletről, amely *Bethlen* István gróf miniszterelnököt érte a nemzet egy renegát fia részéről. Indítványozta, hogy a közigazgatási bizottság adjon felháborodásának kifejezést és biztosítsa a kormányelnököt törhetetlen ragaszkodásáról.

A közigazgatási bizottság a főispán indítványát egyhangulag elfogadta. A bizottság civil tagjai, dr. *Pap* Róbert, dr. *Uj* József, dr. *Jedlicska* Béla csak a határozat kimondása után érkeztek meg az ülésre és így a határozatról már csak utólag szerezhettek tudomást.

Ezután következett a megszokott tárgysorozat, az ügyosztály és a hivatalvezetők előterjesztett havi jelentéseiket és a bizottság azokat minden észrevétel nélkül tudomásul vette. *Gálffy* tanfelügyelőhelyettes jelentéséből értesült a bizottság arról, hogy a kulfusz-miniszter száznegyvenmillió korona segélyt utalt ki a szegedi zsidónépiskola számára.

A tisztii főorvos jelentésével kapcsolatban a polgármester indítványára kimondotta a bizottság, hogy átír az egyetem rektorához és arra kéri, hogy utalítsa az egyetemi klinikákat, hogy jelentésüket minden hónapban juttassák el a közigazgatási bizottsághoz, mint ahogy a nőgyógyászati klinika már eddig is eljuttatta.

Dr. *Betika* Sándor rendőrfőtanácsos jelentésében többek között a következőket adta elő:

— A május havi gépjármű-vizsgálatok eredményeképpen 12 személygépkocsira, 3 autobuszra, 5 teherkocsira és 4 motorkerékpárra adott ki a rendőrség új forgalmi engedélyt. A gépkocsivezetői vizsgára jelentkezők száma a múlt hónapéhoz képest csökkenést mutat, azonban így is 93-an jelentkeztek, még pedig személykocsira 78-an, teherkocsira 8-an, motor-

kerékpárra pedig 7-en.

— A közbiztonsági állapot az elmúlt hó folyamán is kielégítő volt. A bűncselekmények száma az előző hónapokhoz viszonyítva lényeges változást nem mutat, különösebb említésre méltó bűncselekmény nem történt.

— Az ember élete és testi épsége ellen 27 bűncselekményt követtek el, amelyek közül halálos kimenetelű egy sem volt. Vagyon elleni bűncselekmények száma 187. Májusban négy társaság volt. Kommunista vagy államellenes szervezkedést az elmúlt hónapban sem észlelt a rendőrség, sztrájk sem fordult elő.

Néhány sablonos havi jelentés előterjesztése után az ülés véget ért.

Esküdtszék elé állítják Justh Ivánt.

(*Budapesti tudósítónk telefonjelentése.*) Genf-ből jelentik: Justh Iván ügyében a genfi szövetség tanács úgy döntött, hogy Justh a szövetségi büntetőtörvénykönyv 43. §-a alapján bírálható el, esküdtszék előtt. A törvényszakas alapján Justhra kétévi börtönbüntetés szabható.

Japánok Magyarországon tanulmányozzák az esküdt-bíráskodást. Budapestről jelentik: *Langer* Jenőnél kedden megjelent két japán jogtudós azzal a kéréssel, hogy adjon engedélyt nekik az esküdtszéki eljárás tanulmányozására. A japán tudósok látogatásukat azzal indokolják, hogy Japán is fel akarja állítani az esküdtszéki bíráskodás rendszerét, ezért tanulmányozzák az európai államok ezirányú eljárásait.

Salamon Béla

Kőváry Gyula társulatukkal szívesen június 24—26-ig a Belvárosi Moziban.

Mindenféle sajtók,

legfinomabb csemege teavaj, legfinomabb csemege lipótai túró, legfinomabb felvágott, szalámi, csabai kolbász, elsőrendű prágai sonka, szardínia, pisztráng stb., 691

legjobb és legolcsóbb vacsorák

CLÜCK csemegésnél. Telefon 901.